

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst-terviktekst
08.12.2015
Hetkel kehtiv
RT I, 28.11.2015, 9

Meenikunno looduskaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri¹

Vastu võetud 26.11.2015 nr 120

Määrus kehtestatakse [looduskaitseaduse](#) § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Ala kaitse alla võtmine ja kaitse-eesmärk

(1) Looduskaitsealana võetakse kaitse alla ala Põlva maakonnas Veriora vallas Leevi, Lihtensteini, Nohipalo ja Vinso külas ning Orava vallas Kamnitsa ja Rebasmäe külas. Looduskaitseala nimeks saab Meenikunno looduskaitseala² (edaspidi *kaitseala*).

(2) Kaitseala kaitse-eesmärk on kaitsta:

- 1) metsa- ja sooökosüsteeme, elustiku mitmekesisust ning kaitsealuseid ja ohustatud liike ja nende elupaiku;
- 2) elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas: liiva-alade vähetoitelised järved (3110)³, huumustoitelised järved ja järvikud (3160), rabad (7110*), vanad loodusmetsad (9010*), rohunditerikkad kuusikud (9050), siirdesoo- ja rabametsad (91D0*) ja nokkheinakooslused (7150);
- 3) kaitsealuseid taimeliike järv-lahnarohtu (*Isoetes lacustris*), vesilobeeliat (*Lobelia dortmanna*), austria roidputke (*Pleurospermum austriacum*), karukolda (*Lycopodium clavatum*), roomavat öövilget (*Goodyera repens*), mets-vareskolda (*Diphasium complanatum*) ja nõmm-vareskolda (*Diphasium tristachyum*);
- 4) liike, mida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25) nimetab I lisas, ning I ja II kaitsekategooria liike ning muistähni (*Dryocopus martius*), sarvikpütti (*Podiceps auritus*), sookurget (*Grus grus*), suurkoovitajat (*Numenius arquata*), rüüta (*Pluvialis apricaria*), händkakku (*Strix uralensis*), tetre (*Tetrao tetrix*), laanerähni (*Picoides tridactylus*) ja valgeselg-kirjurähni (*Dendrocopos leucotos*), ning säilitada ja taastada nende elupaiku.

(3) Kaitseala maa- ja veela jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele viieks sihtkaitsevööndiks ja kaheks piiranguvööndiks.

(4) Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitseaduses sätestatud piiranguid käesolevas määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala piir

Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

§ 4. Kaitse alla võtmise ja piirangute põhjendused

Määruse seletuskirjas on esitatud põhjendused:

- 1) kaitse alla võtmise eesmärkide vastavuse kohta kaitse alla võtmise eeldustele;
- 2) loodusobjekti kaitse alla võtmise otstarbekuse kohta;
- 3) kaitstava loodusobjekti tüübi valiku kohta;
- 4) kaitstava loodusobjekti välis- ja vööndite piiride kulgemise kohta;
- 5) kaitsekorra kohta.

2. peatükk Kaitsekorra üldpõhimõtted

§ 5. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida, püüda kala ning korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal, välja arvatud § 11 punktides 3 ja 4 sätestatud juhtudel sihtkaitsevööndis.

(2) Kaitsealal on lubatud pidada jahti 21. oktoobrist kuni 31. jaanuarini, välja arvatud § 11 punktides 3 ja 4 sätestatud juhtudel sihtkaitsevööndis.

(3) Telkimine ja lõkketegemine on kaitsealal lubatud kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud. Samuti on lõkketegemine lubatud metsatöödel ning kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud töödel.

(4) Kaitsealal on lubatud rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistatud kohas ning kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.

(5) Kaitsealal on lubatud sõidukiga sõitmine teedel ning jalgrattaga sõitmine on lubatud ka radadel. Sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine väljaspool teid on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, sealhulgas metsa- ja põllumajandustöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud töödel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel ja liinirajatiste hooldustöödel.

(6) Kaitseala veealal on lubatud mootoriga ujuvvahendiga sõitmine. Mootoriga ujuvvahendiga on lubatud sõita järelevalve- ja päästetöödel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud töödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel.

§ 6. Keelatud tegevus

(1) Kaitsealal on keelatud ehitiste püstitamine, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul tee rajamine, tehnovõrgu rajatise ja tootmisotstarbena ehitise püstitamine kaitseala või kaitsealal paikneva kinnistu tarbeks.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;
- 3) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 4) lubada ehitada ehitusteatis kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist, sealhulgas lubada püstitada või laiendada lautrit või paadisilda;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitusluba;
- 7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee erikasutusluba, ehitusluba ega esitada ehitusteatis;
- 8) jahiulukeid lisasõta.

§ 7. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuse juures ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmise korral tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärasest ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

3. peatükk Sihtkaitsevöönd

§ 8. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on viis sihtkaitsevööndit:

- 1) Meenikunno sihtkaitsevöönd;
- 2) Nohipalo sihtkaitsevöönd;
- 3) Oodsipalo sihtkaitsevöönd;
- 4) Saapasaarte sihtkaitsevöönd;
- 5) Vinso sihtkaitsevöönd.

§ 9. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

(1) Nohipalo, Oodsipalo, Saapasaarte ja Vinso sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on kaitsealuste liikide elupaikade säilitamine, kaitse ja taastamine ning elupaigatüüpide rabad, vanad loodusmetsad, siirdesoo- ja rabametsad kaitse, Saapasaarte sihtkaitsevööndis ka elupaigatüübi nokkheinakooslused kaitse.

(2) Meenikunno sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on elupaigatüüpide rabad, nokkheinakooslused, vanad loodusmetsad, siirdesoo- ja rabametsad taastamine ja arengu tagamine loodusliku protsessina, välja arvatud rohunditerikkas kuusikus, kus eesmärk on elupaigatüübi säilitamine, samuti elupaikade liiva-alade vähetoitelised järved ning huumustoitelised järved ja järvikud kaitse ning kaitsealuste liikide elupaikade taastamine, säilitamine ja kaitse.

§ 10. Lubatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on lubatud olemasolevate ehitiste hooldustööd, välja arvatud kraavide hooldustööd, mis on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:

- 1) olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd ja veerežiimi taastamine;
- 2) koosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile;
- 3) kaitsealuste liikide elutingimuste taastamiseks ja säilitamiseks vajalik tegevus.

§ 11. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud, arvestades käeoleva määrusega sätestatud erisusi:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) inimeste viibimine Nohipalo, Oodsipalo ja Vinso sihtkaitsevööndis 1. märtsist 30. juunini, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel;
- 4) inimeste viibimine Saapasaarte sihtkaitsevööndis 15. märtsist 31. augustini, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel.

§ 12. Vajalik tegevus

(1) Meenikunno, Nohipalo, Oodsipalo ja Vinso sihtkaitsevööndis on koosluste taastamiseks ja säilitamiseks vajalik raie.

(2) Meenikunno sihtkaitsevööndis on vajalik puu- ja põõsarinde kujundamine vaadete avamiseks ja säilitamiseks Liipsaare vaatetorni ja Päikeseloojangu metsamaja ümbruses.

4. peatükk Piiranguvöönd

§ 13. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on kaks piiranguvööndit:

- 1) Liipsaarõ piiranguvöönd;
- 2) Mustjärve piiranguvöönd.

§ 14. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on elupaigatüüpide huumustoitelised järved ja järvikud ja rabad ning kaitsealuste liikide isendite elupaikade kaitse ning looduse mitmekesisuse säilitamine.

§ 15. Lubatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lubatud majandustegevus, arvestades käesolevas määruses sätestatud erisusi.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:

- 1) lageraie kuni 2 hektari suuruse langina;
- 2) turberaie kuni 5 hektari suuruse langina.

(3) Raiete tegemisel metsamaal tuleb säilitada puistu liikide ja vanuse mitmekesisus. Elustiku mitmekesisuse säilitamiseks tuleb raielangile jätta hektari kohta alles vähemalt 20 tihumeetrit puid, mida ei koristata ja mis jäävad metsa alaliseks. Elustiku mitmekesisuse tagamiseks alles jäetavad puud valitakse eri puuliikide esimese rinde suurima diameetriga puude hulgast, eelistades kõvalehtpuid, mände ja haabasad, samuti eritunnustega, nagu põlemisjälgede, õõnsuste, tuuleluudade või suurte okstega puid.

§ 16. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) uue maaparandussüsteemi rajamine;
- 2) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine;
- 3) maavara kaevandamine;
- 4) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 5) biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine;
- 6) puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt, kaitseala valitseja võib lubada puidu kokku- ja väljavedu, kui pinnas seda võimaldab.

5. peatükk Lõppsätted

§ 17. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 18. Kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 15. aprilli 1999. a määrus nr 135 „Meenikunno maastikukaitseala kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine” tunnistatakse kehtetuks.

§ 19. Menetluse läbiviimine

Määruse menetlus viidi läbi keskkonnaministri 28. mai 2009. a käskkirjaga nr 886 algatatud haldusmenetluses, mille ülevaade koos arakuulamise tulemustega on esitatud käesoleva määruse seletuskirjas⁵.

§ 20. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹EÜ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25).

²Kaitseala on moodustatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 25. mai 1981. a määrusega nr 340 „Sookaitsealade moodustamise kohta” (ENSV Teataja 1981, 22, 311) kaitse alla võetud Meenikunno sookaitseala alusel. Vabariigi Valitsus kinnitas 15. aprilli 1999. a määrusega nr 135 Meenikunno maastikukaitseala kaitse-eeskirja ja välispiiri. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 1 alapunktist 31 hõlmab kaitseala Meenikunno linnuala ja lisa 1 punkti 2 alapunktist 220 Meenikunno loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade kohta kehtivaid erisusi.

³Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴Kaitseala välis- ja vööndite piir on märgitud määruse lisas esitatud kaardile, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (möötkava 1 : 10 000) ja maakatastri andmeid. Kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris (register.keskkonnainfo.ee) ja maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

⁵Seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel (www.envir.ee).

Jevgeni Ossinovski
Tervise- ja tööminister peaministri ülesannetes

Marko Pomerants
Keskkonnaminister

Heiki Loot

Riigisekretär

[Lisa](#) Meenikunno looduskaitseala